

Викладач курсу
Контактна інформація
викладача (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Технології, методологія та методика наукових досліджень у сфері фізичної культури і спорту»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність – **017 Фізична культура і спорт**

Освітньо-професійна програма – Фізична культура і спорт

Рік навчання - 2024-2025, семестр 1

Форма навчання - денна

Кількість кредитів ЄКТС - 4

Мова викладання - українська

Терентьєва Наталія Олександрівна

050-380-52-56

nataterentyeva@gmail.com

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи методологічних знань, умінь і фахових компетентностей, які дозволять здійснювати наукові дослідження відповідно до обраних підходів (дисциплінарного, міждисциплінарного, мультидисциплінарного, трансдисциплінарного), добирати комплекс оптимальних методів, оформлювати результати відповідно до чинних вимог.

Основними **завданнями** є:

блок I:

сформувати цілісну систему знань про основи методології, методи і наукові поняття науково-педагогічного дослідження;

обґрунтувати значення науково-педагогічного дослідження в професійній діяльності сучасного педагога вищої школи;

створити чіткі уявлення про сучасні концептуальні підходи до науково-педагогічних досліджень;

сформувати дослідницьку компетентність;

сприяти розвитку наукового мислення;

формувати цілісну наукову картину світу, професійний педагогічний світогляд;

ознайомити з етичними нормами і правилами здійснення науково-педагогічних досліджень;

блок II:

формування методологічних знань щодо цілісного дослідження сфери освіти у різних площинах, вимірах, співвідношеннях та взаємозв'язках;

формування знань про специфічні риси дослідження у галузі;

засвоєння сутності і класифікації типів наукових досліджень;

формування знань про міждисциплінарні, мультидисциплінарні та трансдисциплінарні дослідження.

Основні результати навчання та набуті компетентності, які вони формують:

• **Інтегральна компетентність**

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.

• **Загальні компетентності (ЗК)**

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

- **Фахові (спеціальні) компетентності (СК):**

СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.

СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти у сфері фізичної культури і спорту.

СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.

СК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.

- **Результати навчання (РН):**

РН3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово.

РН6. Відшукувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.

РН7. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури та спорту.

РН9. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проєкти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проєкти.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (л/ п/ср)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Змістовий модуль 1. Загальна методологія та технологія наукових досліджень				
Тема 1.1. Наука як форма суспільної свідомості. Специфіка наукової діяльності.	2/2/4	Знати Теоретичні основи. Магістрант повинен володіти глибокими знаннями з обраної спеціальності, розуміти ключові теорії, концепції та історію їхнього розвитку. Це дозволяє визначити актуальність та наукову новизну майбутнього дослідження. Види та етапи досліджень. Необхідно розрізняти різні типи досліджень (фундаментальні, прикладні, експериментальні) та знати їхні етапи: - Вибір теми та обґрунтування її актуальності. - Визначення об'єкта та предмета дослідження. - Постановка мети та завдань. - Висунення гіпотези. - Вибір методів дослідження. - Проведення експерименту (або збір даних). - Аналіз та інтерпретація результатів. - Формулювання висновків та рекомендацій. Етичні норми наукової роботи. Магістрант повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, уникати плагіату та некоректного запозичення чужих ідей. Вміти Формулювати проблему дослідження. Уміння виділити нерозв'язане питання в науці чи практиці, яке буде основою роботи. Працювати з інформаційними джерелами. Магістрант повинен уміти здійснювати пошук і аналіз наукової літератури, статей, дисертацій, використовуючи наукові бази даних та бібліотеки. Застосовувати наукові методи. Необхідно вміти вибирати та застосовувати відповідні методи дослідження, такі як: Теоретичні: аналіз, синтез, індукція, дедукція. Емпіричні: спостереження, опитування, експеримент, тестування. Статистичні: обробка кількісних даних для доведення чи спростування гіпотези.	Підготовка до занять. Виконання та здача практичної роботи (Написання доповідей, підготуватися до обговорення питань тем на практичних заняттях). Виконання самостійної роботи (обов'язкова та індивідуальна).	Відповідно до політики оцінювання та розподілу балів, які формують підсумкову оцінку студента з дисципліни
Тема 1.2. Концептуальні основи, закони, закономірності, принципи дослідження.	4/2/4			
Тема 1.3. Понятійний апарат наукового дослідження.	2/2/4			
Тема 1.4. Загально-наукові та емпіричні методи дослідження.	2/4/8			
Тема 1.5. Дослідницький пошук. Поетапна технологія дослідження.	4/4/4			
Тема 1.6. Академічна доброчесність	2/2/6			
Змістовий модуль 2. Конкретна (прикладна) методологія наукових досліджень у галузі (за фахом)				

Тема 2.1. Історичні та організаційно-правові основи виконання наукових досліджень в галузі ФКС.	2/2/4	Знати Специфіку наукових проблем у ФКС. Магістрант повинен розуміти, які проблеми є актуальними для галузі: - Підвищення ефективності тренувального процесу. - Вдосконалення методики навчання руховим навичкам. - Застосування інноваційних технологій у спорті. - Оцінка фізичного стану та функціональних можливостей спортсменів. - Соціологічні та психологічні аспекти спорту. Типологію досліджень у ФКС. Важливо знати, які види досліджень застосовуються в галузі: Педагогічний експеримент: Найпоширеніший метод, що передбачає перевірку ефективності нової методики або програми. Медико-біологічні дослідження: Вивчення впливу фізичних навантажень на організм. Соціологічні та психологічні дослідження: Вивчення мотивації, лідерства, взаємодії в команді, ставлення до спорту. Конкретно-наукові методи досліджень у галузі. Основи теорії вимірювань і теорії тестів; роботи з текстами і базами.	<i>Підготовка до занять.</i> <i>Виконання та здача практичної роботи</i> (Написання доповідей, підготуватися до обговорення питань тем на практичних заняттях). <i>Виконання самостійної роботи</i> (обов'язкова та індивідуальна).	Згідно політики оцінювання та розподілу балів, які формують підсумкову оцінку студента з дисципліни
Тема 2.2. Методи (конкретно-наукові) наукових досліджень у фізичній культурі і спорті.	2/4/6			
Тема 2.3. Основи теорії вимірювання. Основи теорії тестів.	4/2/4			
Тема 2.4. Статистичні методи опрацювання результатів.	2/2/6			
Тема 2.5. Використання програм для роботи з текстами, ІІІ. Наукометричні бази.	2/2/6			
Тема 2.6. Апробація результатів дослідження. Представлення результатів дослідницького пошуку.	2/2/4			
Всього за курс 120 год: 30 год – лекцій, 30 год – практичні заняття, 60 год – самостійна робота				

УТВОРЕННЯ ОЦІНКИ ЗА КУРС

Оцінка за курс утворюється з оцінки навчальної роботи, що складає 70% ваги, та оцінки за підсумкову атестацію (залік), що складає 30% ваги.

Більш детальний розподіл балів за різні види роботи подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Розподіл балів, які формують підсумкову оцінку студента з дисципліни

Види діяльності	К-ть балів
Змістовний модуль 1. Загальна методологія та технологія наукових досліджень	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 1	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 2	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 3	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 4	20
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 5	20
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 6	10
Самостійна робота	20
Змістовий модуль 2. Конкретна (прикладна) методологія наукових досліджень у галузі (за фахом)	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 7	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 8	20
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 9	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 10	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 11	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 12	10
Самостійна робота	20
Всього за види діяльності (Рейтинг навчальної роботи - Рн.р.)	70
Екзамен (Рейтинг підсумкової атестації – Рат.)	30
Рейтингова оцінка навчальної дисципліни – Рн.д.	100

Шкала оцінювання студентів

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Презентації, тестові завдання, доповіді, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Презентації, тестові завдання, доповіді повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

Рекомендовані джерела інформації

1. Білан Л. Л. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник; Національний університет біоресурсів і природокористування України. К. : ФОП Ямчинський О.В., 2022. 477 с.
2. Ахметов Р.Ф., Кутек Т.Б. Методика і методологія наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті: навчальний посібник. Житомир: Від-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с. URL: http://eprints.zu.edu.ua/34477/1/Навч%20посіб_2022.pdf
3. Гоголь Т.В., Кашуба А.А., Ковальський В.В., Кіндрат В.К., Ярмошук О.О. Організація та методологія наукових досліджень здобувачів вищої освіти спеціальностей : 017 «Фізична культура і спорт» та 014 «Середня освіта (фізична культура)» : навч. посіб. Рівне: ГО «СОМ-ЦЕНТР», 2024. 180 с. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/16588/>
4. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків: Право, 2019. 368 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf
5. Демешкант М.А. Навчально-методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень» студентами ОКР Магістр спеціальність «Управління інноваційною діяльністю». Київ: НУБіП України, 2014. 180 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u97/metod_rekomend_Metodologia_2014_1.pdf
6. Костюкевич В. М. Презентації наукових та навчальних праць. URL: <https://vmkost.com/презентації/>
7. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.П. Горина. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2023. 170 с. URL: https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/49323/1/Posibnyk_MND.pdf
8. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: навчальний посібник. Київ: НУХТ, 2022. 385 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/2e87cf56-8154-4565-9392-2e34b0f60356/content>
9. Староста В.І. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. Вид. 2-е, випр. і доп. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/47721>
10. Тищенко В.О., Соколова О.В., Коваленко Ю.О. Методологія і організація наукових досліджень у фізичній культурі і спорті : навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітньо-професійних програм «Фізичне виховання», «Спорт». Запоріжжя : ЗНУ, 2025. 190 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/handle/12345/25816?locale-attribute=uk>
11. Шиян Б. М., Єдинак Г. А., Петришин Ю. В. Наукові дослідження у фізичному вихованні та спорті: навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів II-IV рівнів акредитації]. 3-є видан., стереотип. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 280 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/6005/Naukovi-doslidzhennia-u-fizychnomu-vykhovanni-ta-sporti-2021.pdf?sequence=3>

Періодичні видання

Фахові вітчизняні періодичні видання, внесені до переліку МОН України. Доступ до переліку: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriv-vishhoyi-kvalifikacziyi/perelik-vidan/>

Зарубіжні періодичні видання, внесені до наукометричних баз: Scopus, Web of Science, EBSCO, Index Copernicus, Inno Space Scientific Journal, International Scientific Indexing, directory of Research Journal, Ulrichs Web Global Serials Directory, Union of International Associations Yearbook, Scribd, Academia.edu, Google Scholar etc.

Авторські напрацювання.

Додаткові

Сайти МОН України, КМУ, ВРУ (нормативно-правове забезпечення та вимоги до наукових робіт різного виду) та інші офіційні сторінки бібліотек, репозитаріїв, цифрових колекцій, цифрових освітніх ресурсів.